

Sygn. akt IV RC 591/15

POSTANOWIENIE

Gdańsk, dnia 24 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku w IV Wydziale Rodzinnym i Nieletnich

w składzie: Przewodniczący SSR Aleksandra Sobiech

Protokolant: Marta Maczuga

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2016 roku w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego M. M. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową J. M.

przeciwko L. M.

o podwyższenie alimentów

w przedmiocie rozpoznania wniosku powoda o udzielenie zabezpieczenia

postanawia

1. udzielić zabezpieczenia w ten sposób, iż zobowiązać pozwanego L. M. do łożenia tytułem alimentów na rzecz małoletniego powoda M. M. ur. (...) w G. kwoty po 550 zł (pięćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie płatnych z góry do dnia 10 –ego każdego miesiąca do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda J. M. z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności każdej raty, poczynając od dnia 20 lipca 2015 roku do czasu zakończenia postępowania w sprawie, w miejsce alimentów ustalonych w pkt 6 a – wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt II C 4440/11,
2. oddalić wniosek powoda w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

W dniu 20 lipca 2015 roku do tut. Sądu wpłynęły dwa pozwy o podwyższenie alimentów przeciwko pozwanemu L. M..

Małoletni powód M. M., zastępowany przez matkę K. M., reprezentowaną przez pełnomocnika profesjonalnego wniósł o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygnaturze II C 4440/11 poprzez zasądzenie tytułem alimentów od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwoty po 1000 zł miesięcznie płatnych do rąk matki małoletniego do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat.

Wraz z pozwem małoletni powód wniósł o udzielenie zabezpieczenia roszczenia – począwszy od dnia wniesienia pozwu – poprzez zobowiązanie pozwanego do łożenia na rzecz syna kwoty po 900 zł miesięcznie płatnych do rąk matki do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat.

Powódka A. M., reprezentowana przez pełnomocnika profesjonalnego wniosła o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygnaturze II C 4440/11 poprzez zasądzenie tytułem alimentów od pozwanego na rzecz małoletniego powoda kwoty po 1100 zł miesięcznie płatnych do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat.

Wraz z pozwem powódka wniosła o udzielenie zabezpieczenia roszczenia – począwszy od dnia wniesienia pozwu – poprzez zobowiązanie pozwanego dołożenia na rzecz syna kwoty po 1000 zł miesięcznie płatnych do 10-tego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat.

Uzasadnienia obu pozwów były tożsame i wskazano w nich, że J. M. i pozwany L. M. w dniu 16 marca 1996 roku przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w G. zawarli związek małżeński, z którego pochodzi dwoje dzieci: A. M., ur. (...) oraz M. M., ur. (...). Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2013 roku orzekł rozwód pomiędzy rodzicami powodów oraz zasądził alimenty od pozwanego na rzecz małoletniego M. M. i A. M. w wysokości po 450 zł miesięcznie na każde z nich.

Vide: pozw – k. 2-6,32-37

Postanowieniem z dnia 23 lipca 2015 roku sąd oddalił wnioski powodów o udzielenie zabezpieczenia.

Vide: postanowienie – k. 58

Postanowieniem z dnia 23 października 2015 roku umorzono postępowanie w sprawie z powództwa A. M., wobec cofnięcia przez nią pozwu.

Vide: postanowienie – k. 88

Postanowieniem z dnia 23 lutego 2015 roku Sąd Okręgowy uchylił zaskarżone postanowienie – Sądu Rejonowego Gdańsk Południe z dnia 23 lipca 2015 roku – w zakresie dotyczącym małoletniego powoda i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania. Sąd Okręgowy w Gdańsku wskazał, że sąd pierwszej instancji ma ustalić aktualne koszty utrzymania powoda oraz możliwości zarobkowe pozwanego oraz z daty wydania orzeczenia przez Sąd Okręgowy w Gdańsku w sprawie II C 4440/11.

Vide: postanowienie – k. 96

Sąd ustalił i zażył, co następuje:

Małoletni M. M. urodzony w dniu (...) pochodzi ze związku małżeńskiego J. M. oraz L. M.. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 kwietnia 2013 roku w sprawie o sygnaturze II C 4440/11 doszło do rozwiązania związku małżeńskiego rodziców małoletniego powoda. Kosztami utrzymania i wychowania małoletniego Sąd obciążył oboje rodziców ustalając udział w tych kosztach ojca, L. M., na kwotę 450 zł miesięcznie, płatne do rąk matki małoletniego do dnia 10-tego każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności każdej raty. Pozostałymi kosztami utrzymania i wychowania powoda obciążono matkę małoletniego.

W czasie orzekania przez Sąd Okręgowy o rozwodzie małoletni miał 11 lat. Rodzice małoletniego zamieszkiwali wówczas wspólnie z dziećmi. Zajmowali osobne pokoje w mieszkaniu. W toku postępowania w drodze zabezpieczenia ustalono miejsce pobytu małoletnich przy ojcu. Koszt utrzymania powoda jego matka oceniała wówczas na kwotę 1.200 zł miesięcznie w tym: odzież 150 zł, wyżywienie 400 zł, książki i zeszyty 600 zł na rok, ubezpieczenie 40 zł, komitet rodzicielski 50 zł raz na pół roku, środki czystości 30 zł, kultura 30 zł. Strony doszły do porozumienia w zakresie alimentów i pozwany wyraził zgodę na propozycję matki małoletniego, aby wynosiły one 450 zł miesięcznie. Koszty utrzymania wspólnego domu pokrywał głównie pozwany, wynosiły one wówczas około: energia – ok. 420 zł co dwa miesiące, czynsz 460 zł miesięcznie, wywóz szamba 50 zł co 1,5 miesiąca, woda ok. 40 zł miesięcznie, butla z gazem ok. 60 zł co 2 miesiące.

Pozwany w 2012 roku osiągnął przychód z prowadzonej działalności gospodarczej w wysokości 25.532,09 zł, w 2011 roku – 30.500 zł. W czasie orzekania przez Sąd Okręgowy zarabiał on średnio ok. 2.000-2.500 zł miesięcznie. Pozwany miał wówczas 43 lata. Posiadał zawód technika instalatora. Prowadził jednoosobową działalność gospodarczą.

Matka małoletnich powodów wówczas pracowała - szyła markizy. Osiągała dochód w wysokości ok. 1.200 zł miesięcznie.

/akta sprawy SO w Gdańsku II C 4440/10: deklaracje podatkowe k. 216-218, k.92-93, protokół 219-223./

Obecnie małoletni M. M. skończył 14 rok życia. Małoletni ma zdiagnozowany autyzm – zespół A., uczęszcza do klasy integracyjnej. Małoletni wraz z matką i siostrą zamieszkuje obecnie w G. przy ul. (...). Właścicielem mieszkania, w którym zamieszkuje małoletni z matką i siostrą jest partner J. M., który uczestniczy w kosztach utrzymania gospodarstwa domowego. Obecnie koszty utrzymania małoletniego, w ocenie sądu, kształtują się na poziomie ok. 1.100 zł miesięcznie, w ich skład wchodzi: wyżywienie – ok. 450 zł miesięcznie, odzież – ok. 120 zł miesięcznie, środki czystości ok. 50 zł miesięcznie, leki ok. 50 zł miesięcznie, kultura ok. 50 zł miesięcznie, kieszonkowe – ok. 50 zł miesięcznie, fryzjer ok. 20 zł miesięcznie, przybory szkolne – ok. 17 zł miesięcznie (100 zł na 6 miesięcy), komitet rodzicielski ok. – 8 zł (100 zł na 12 miesięcy). Ponadto koszty utrzymania mieszkania są obecnie dzielone na 4 osoby, matkę małoletniego, jego siostrę, partnera matki oraz małoletniego. Wynoszą one około 575 zł miesięcznie (355 zł czynsz, 130 zł energia, 95 zł telefon) – co daje 144 zł miesięcznie jako udział małoletniego.

Matka małoletniego zatrudniona była w czasie składania pozwu w firmie (...) na czas nieokreślony i otrzymywała wynagrodzenie w wysokości ok. 1.700 zł netto miesięcznie. Obecnie, jak wskazała zmieniła pracę i zatrudniona jest w sklepie mięsnym przy stacji (...). Z powodu ciąży otrzymuje świadczenie z ZUS'u w wysokości 1270 zł miesięcznie. Partner J. M. pracuje za granicą, do Polski przyjeżdża raz w miesiącu. Opłaca on wszelkie kredyty.

Pozwany w dalszym ciągu prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych. Z zeznania podatkowego za 2014 roku wynika, że pozwany osiągnął przychód z tytułu prowadzonej działalności (nie dochód) w wysokości 128.981,24 zł. Dochód pozwanego jest zmienny, zależy od ilości zleceń, waha się pomiędzy 1.500 zł a 3.500 zł miesięcznie. Wydatki pozwanego związane z mieszkaniem wynoszą ok.: 600 zł czynsz, 80 zł energia, 18 zł gaz, 35 zł internet, 40 zł telewizja. Pozwany posiada oszczędności w wysokości ok. 1.000 zł. Niedawno dokonał zakupu samochodu za kwotę ok. 7.000 zł.

Pozwany wywiązuje się z ustalonego obowiązku alimentacyjnego i łoży na małoletniego alimenty w wysokości po 450 zł miesięcznie. Dodatkowo przekazuje małoletniemu kieszonkowe oraz zabiera go w różne miejsca np. park rozrywki czy Aqua Park, dokonuje zakupu odzieży.

/zaświadczenie o zarobkach – k. 12; faktury – k. 17-23; wydruk z CEIDG – k. 75; zeznanie podatkowe – k. 111-112; wezwanie do zapłaty – k. 115; informacja o dochodach – k. 116-119; oświadczenia J. M. – k. 124/

W ocenie Sądu na obecnym etapie postępowanie wniosek strony powodowej o zabezpieczenie zasługuje na uwzględnienie w części.

Materialnoprawną podstawą powództwa o podwyższenie alimentów jest art. 138 w zw. z art. 135 § 1 k.r.o., z którego wynika, że można domagać się zmiany wysokości alimentów w razie zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub w zakresie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego do alimentacji. Nie każda jednak zmiana stosunków uzasadnia ingerencję w wysokość alimentów, ale tylko taka, która ma charakter trwały i dotyczy okoliczności istotnych (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., sygn. III CZP 91/86, OSNCP 1988/4/42). Ciężar dowodu, że od daty poprzedniego skonkretyzowania obowiązku alimentacyjnego nastąpiła tego rodzaju zmiana okoliczności, obciąża powoda (art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c).

Rozpoznając wniosek o zabezpieczenie, Sąd obowiązany był zbadać, czy od daty ustalenia alimentów w sprawie rozwodowej nastąpiła istotna i trwała zmiana okoliczności. Aby art. 138 mógł znaleźć zastosowanie, nie muszą wystąpić równocześnie zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego i zmiany w zakresie zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Ustalenie zmiany stosunków – wyjaśnił Sąd Najwyższy – następuje przez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi

(uzasadnienie tezy VII uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 roku, w: Henryk Haak „Obowiązek Alimentacyjny – komentarz”).

W świetle obowiązującego prawa zakres obowiązku alimentacyjnego reguluje kodeks rodzinny i opiekuńczy w art. 129, 133 i 135. Przepisy te stanowią, iż obowiązek alimentacyjny to obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania, i obciąża on krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Obowiązek ten determinuje z jednej strony zakres usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, a z drugiej zaś strony możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

W niniejszej sprawie bezsporne jest, iż z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, iż pozwanego obciąża obowiązek alimentacyjny wobec powoda, gdyż jest on osobą małoletnią, a brak jest danych stwierdzających, aby miał własny majątek.

Celem obowiązku alimentacyjnego jest zapewnienie osobom, które własnymi siłami i środkami nie mogą zaspokoić swoich potrzeb bytowych, niezbędnej pomocy ze strony bliskich krewnych. Określając zakres obowiązku Sąd ocenia z jednej strony usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, ale z drugiej strony możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanego.

W ocenie Sądu na obecnym etapie można stwierdzić, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, że małoletni powód częściowo uprawdopodobnił roszczenie.

Powód nie wykazał, aby jego usprawiedliwione potrzeby uległy podwyższeniu, wykazał jednak, że od 2013 roku zmieniły się możliwości zarobkowe pozwanego.

Odnośnie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego wskazać należy, iż przy obecnie zgromadzonym materiale dowodowym Sąd zważył, iż nie uległy one znaczącej zmianie. Sąd odnotował, że przedłożony materiał dowodowy nie pozwala na uznanie żądania powoda w całości. Powyżej Sąd przedstawił wyliczenie obecnych wydatków małoletniego, powstałe w oparciu m.in. o oświadczenia matki małoletniego oraz o zasady doświadczenia życiowego. Bezspornym jest także, iż obecnie małoletni powód zamieszkuje wraz z matką jej parterem i swoją siostrą. W czasie orzekania przez Sąd Okręgowy małoletni zamieszkiwał z rodzicami i siostrą. Ponadto mieszkanie, w którym obecnie zamieszkuje małoletni jest własnością partnera J. M. i przebywa on w nim, pomimo pracy za granicą, z różną częstotliwością. Niemniej jednak należy przyjąć, iż koszty mieszkaniowe dzielą się na cztery osoby, nie zaś na trzy jak podała J. M.. W tym zakresie sytuacja małoletniego nie uległa znaczącej zmianie, obecne koszty utrzymania mieszkania nie odbiegają od kosztów które aktualne były na dzień orzekania Sądu Okręgowego. Dodatkowo wskazać należy, iż nie sposób wliczać w skład kosztów utrzymania małoletniego dziecka kredyty zaciągnięte przez partnera matki, czy też przez nią samą, na zakup mieszkania czy sprzętów gospodarstwa domowego. Ponadto jak wskazała matka małoletniego, jej partner spłaca owe zobowiązania. W związku z powyższym sąd ocenił, iż na obecnym etapie postępowania należy przyjąć, że koszty utrzymania małoletniego wynoszą ok. 1.100 zł miesięcznie. Konieczne będzie wnikliwe zbadanie ich wysokości w dalszym etapie postępowania. Sąd odnotował nadto, iż przeciwnie do twierdzeń matki powoda, jej sytuacja nie uległa zmianie. Jej zarobki są na tym samym poziomie, co w czasie orzekania przez Sąd Okręgowy.

Wskazać jednakże należy, że możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego uległy zmianie. W dalszym ciągu prowadzi on działalność gospodarczą i osiąga dochód w wysokości nawet ok. 3.500 zł miesięcznie. Pozwany wskazywał, że jego dochody są zróżnicowane i zależą od ilości zleceń, jednak posiada 3-4 stałych kontrahentów. Niedawno dokonał on zakupu samochodu, posiada niewielkie oszczędności. Nadto jak sam wskazywał, łoży na syna ponad kwotę alimentów, zabierając go do Aqua Parków, czy zapewniając inne rozrywki. Dokonuje także zakupu odzieży dla małoletniego. Należy podkreślić, iż kwota przychodu uzyskanego w 2014 roku jest znacznie wyższa niż w 2011 i w 2012 r., co w ocenie Sądu potwierdza zwiększenie możliwości zarobkowych pozwanego.

Zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., sygn. akt: III CZP 91/86 (opubl. OSNC 1988/4/42) „Dzieci mają prawo do równej z rodzicami stopy życiowej niezależnie od tego, czy żyją z nimi wspólnie, czy też oddzielnie.”

Obowiązek alimentacyjny obciąża oboje rodziców, jednak stosownie do art. 135 § 2 k.r.o. „Wykonanie obowiązku względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie (...) może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.” W przedmiotowej sprawie matka powoda dokłada osobistych starań o utrzymanie i wychowanie małoletniego i w dużej mierze w ten sposób realizuje obowiązek alimentacyjny względem niego. Podkreślenia wymaga fakt, iż także pozwany sprawuje bezpośrednią pieczę nad małoletnim w czasie odbywania się kontaktów, jednakże okres, który małoletni spędza z matką jest dłuższy niż ten który spędzają z ojcem.

Stosownie do art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Art. 730¹ § 1 k.p.c. stanowi zaś, że udzielenia zabezpieczenia może żądać uczestnik, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Art. 753 § 1 k.p.c. wskazuje, iż w sprawach o alimenty zabezpieczenie może polegać na zobowiązaniu obowiązanego do zapłaty uprawnionemu jednorazowo albo okresowo określonej sumy pieniężnej. W sprawach tych podstawą zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że ocena przesłanek zabezpieczenia dokonywana jest w oparciu o dostępny w chwili orzekania materiał dowodowy, co wynika z art. 738 k.p.c. i istoty postępowania zabezpieczającego. Przedmiotowe postanowienie nie przesądza wyniku sprawy i w toku dalszego postępowania Sąd będzie badał wszystkie istotne okoliczności dla ostatecznego rozstrzygnięcia.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności sprawy, a w szczególności uprawdopodobnione przed powoda zwiększone możliwości zarobkowe pozwanego, Sąd doszedł do przekonania, iż zasadne jest udzielenie zabezpieczenia na czas trwania postępowania poprzez podwyższenie zasądzonych na rzecz małoletniego powoda alimentów od pozwanego L. M. i stosownie do art. 730§1 k.p.c. i 753§1 k.p.c. i zobowiązał pozwanego do łożenia kwoty po 550 zł miesięcznie na rzecz powoda na czas trwania postępowania, jako udział w zaspokajaniu bieżących potrzeb powoda.